

Landskab nr. 1—2023 Årgang 104

Ansv. redaktør
Christina Capetillo,
ph.d., arkitekt MDL MAA
Landskab
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 22 64 38 21
E-mail: landskab@
landskabsarkitekter.dk

Redaktionsudvalg
Margrethe Holmberg (forpers.),
Anja Boserup, Christian Kamp
Iversen, Mette Juhl Jessen,
Lise Thorsen, Line Stybe
Vestergaard, Bente Ulrikke
Weinreich (suppl.)
Nordisk repræsentation:
Nita Koskiahde, Finland;
Ulla R. Pedersen, Island;
Maja Kozak Dehlin, Norge;
Sabina Richter, Sverige

Grafisk tilrettelæggelse
Trefold

Korrektur
Tilde Tvedt

Oversættelse til engelsk
Dorte Herholdt Silver

Annoncer
DG Media as
Havneholmen 33, 1561 København V
Steen Håkansson
Telefon: +45 30 94 67 07
E-mail: steen.h@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk

Abonnement
Receptionen, Akademisk
Arkitektforening
Telefon: +45 30 85 90 00
E-mail: subscription@
arkitektforeningen.dk
Online: <https://shop.arkitektforeningen.dk/da/35-abonnementer>

Abonnementspriser 2023
I Danmark 1.336,50 kr. inkl. moms og
forsendelse.
Norden, Grønland og Europa
1.418,00 kr. inkl. moms og
forsendelse. Norge er undtaget
moms. Denne fratrækkes.
Øvrige udland 1.455,50 kr. inkl.
forsendelse.
Løssalg 185,00 kr. inkl. moms, ekskl.
porto.
Landskab udkommer 8 gange om
året.

Udgiver
Danske Landskabsarkitekter
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 33 32 23 54
www.danskelandskabsarkitekter.dk
i samarbejde med Akademisk
Arkitektforening

Tryk
Specialtrykkeriet Arco, Skive
Medlem af Danske Specialmedier
ISSN 0023-8066

Forside
Illustration: Louise Røhr

De nordiske skove I 5 Nordic Forests I 6

Christina Capetillo

Uppdrag i skogen 8

Mattias Nordström, Cecilia Jarlöv, Magnus
Löfvendahl

Skovenes rum. Om vigtigheden af æstetik i skovrejsning 15

Louise Røhr

Fortid, nutid og fremtid i de islandske skove 18

Hreinn Óskarsson

Forest fire, foraging and identity 24

Andrew Butler

Nordens skove 31

Tanja Jordan

Træfald 37

Steen Bisgaard

Når skoven kommer af sig selv 42

Nané Køllgaard Pedersen

Madskoven – perspektiver på et nyt bæredygtigt landskab 46

Birgitte Louise Hansen og Paul de Graaf

Konsten och skogen 52

Anna Wyn-Jones Frank

Klimaskovfonden – ny aktør i det danske landskab 58

Kresten Petersen

Spørg biologen 56

DL Nyt 62

Er der forskel på skov? En samtale med
Bjørn Ginman 64

De nordiske skove I

En stor del af Norden er skovklædt, især Finland og Sverige med hver 75 og 70%. Norge har 35% skov, Danmark 14% og vindblæste Island blot 1,5%. Og vi har brug for skovene. Skovene er livsvigtige for at sikre vores grundvand, lagre kuldioxid og værne om dyre- og planteliv – og vigtige for os mennesker for at frembringe fortællinger om og til os selv, udvikle sammenhængskraft og indbyde til rekreation og friluftsliv.

Balancen mellem naturhensyn og øget tryk på naturarealerne diskuteres over hele Norden. ”Kan vi bjuda på skogen och ändå ha den kvar,” spørger White Arkitekter, og Louise Røhr mener, at ”med en styrket forbindelse til naturen vil (...) flere helt naturligt (...) have fokus på at værne om den”. Skovene er *hverdagsnatur* og er, som Andrew Butler skriver, arena for overlappende *taskscapes* – antropologen Tim Ingolds ord for de sanselige oplevelser og aktiviteter, som forskellige landskabsrum tilbyder, og som former vores landskabsidentitet. Tanja Jordan har undersøgt nationale identiteter og natur på sine nordiske rejser og fandt, at ”forvaltningen af især skovene (har) skabt (...) forskelligartede udtryk og dermed også forskellig identitet”.

Skovene har altid været et undersøgelsesfelt i kunsten, men er det nu med fornyet styrke. Billedkunstner Rune Bosse er ”optaget af sansningen som metode til at genetablere en samhørighed med den natur, vi er en uadskillelig del af”.

De svenske kunstnere Malin Arnell og Åsa Elzén supplerer med at sige, at ”skovene kalder på os”, og har som værk sikret et skovareal, der skal overgå fra produktionsskov til urørt skov over de næste 50 år; et performativt offentligt kunstværk.

I Danmark er det politisk besluttet, at vi i løbet af det 21. århundrede skal fordoble vores skovareal. Vi har travlt, og vi får brug for mere skov og flere forskellige typer af skov.

Skov, der producerer tømmer til bæredygtigt byggeri og anlæg, fordi vi nu ved, at vi skal transformere, genanvende og renovere fremfor at bygge nyt. Og er vi nødt til at bygge nyt, er træ det bedste materiale, fordi det er kuldioxid neutralt.

Eller den type skov, der integrerer mere naturlig tilgroning, fordi det skaber ”større variation (...) flere levesteder og dermed øget biodiversitet”, forklarer Nané K. Pedersen. Eller den skov, der udvikles som madskovhaver, for som Birgitte L. Hansen og Paul de Graaf påpeger: ”I en madskov lyttes der (...) til andre stemmer end kun menneskets. I en madskov handler det om samarbejdet mellem menneske og natur”.

Forhåbentlig vil det være naturligt at lytte til og inddrage landskabsarkitekterne i planlægning og udformning af al slags skov.

Skovene har brug for os.

Christina Capetillo

Nordic Forests I

Much of the Nordic region is covered in forest, especially Finland (75%) and Sweden (70%). Norway has 35% woodland, Denmark 14%, and windswept Iceland just 1.5%. We need the forests. Forests play a vital role in securing groundwater, storing carbon dioxide and providing habitats for animals and plants. In relation to humans, they help us frame our narratives, promote social coherence and serve as a setting of recreation and outdoor life.

The balance between nature conservation and the growing pressure on natural areas is a topic of debate throughout the Nordic region. ‘Can we use the forest and preserve it too?’ asks White Arkitekter, and Louise Røhr observes that ‘with a stronger connection to nature, (...) more people will be naturally inclined to protect it’. Woods are *everyday nature* and, as Andrew Butler writes, an arena of overlapping *tasksapes*, borrowing anthropologist Tim Ingold’s term for the sensuous experiences and activities that are enabled by different landscape spaces and which shape landscape identities. On travels in the Nordic region, Tanja Jordan examined nature and national identities and found that ‘forest management in particular has given rise to different expressions and, thus, different identities’.

Forests have always been a central topic in art, and now more than ever. Visual artist Rune Bosse is ‘interested in sensory perception as a method for re-establishing a sense of unity with the

nature that we are an inextricable part of’. Swedish artists Malin Arnell and Åsa Elzén add that ‘the forests are calling out to us’; one of their artworks is an area that will transition from production forest to untouched forest over the next 50 years – a performative public work of art.

Denmark has committed to doubling the country’s woodland during the 21st century. We will need to hurry, and we will need both more forest and more different types of forest.

This includes forests that produce timber for sustainable construction, as we need to transform, reuse and renovate rather than building new from scratch. When new-builds are necessary, wood is the best material as it is carbon-neutral.

We also need forests that integrate more natural growth, because they generate ‘greater variation (...) more habitats and thus greater biodiversity’, as Nané K. Pedersen explains, and forests that are turned into forest food gardens, since, as Birgitte L. Hansen and Paul de Graaf argue, ‘A food forest is about listening (...) to other voices besides human ones. In a food forest, the focus is on cooperation between humanity and nature’.

Hopefully it will be natural to listen to and include landscape architects in planning and designing all types of forests.

The forests need us.

Christina Capetillo